

**Финален отчет за дейностите по проект
“Намаляване на браконьерството на сухоземните
костенурки в Източни Родопи”**

**Българско дружество за защита на птиците (БДЗП)/Bird Life-Vulgaria
Българо-швейцарска програма за опазване на биоразнообразието
(БШПОБ)
Пловдив, 2002**

СЪДЪРЖАНИЕ

ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА СЪВМЕСТНИ ПРОВЕРКИ	3
ОРГАНИЗИРАНЕ НА ПРОВЕРКИ	3
ПРОВЕЖДАНЕ НА СЪВМЕСТНИ ПРОВЕРКИ	3
ИНФОРМАЦИОННА КАМПАНИЯ С МЕДИИТЕ	6
ОСВОБОЖДАВАНЕ НА КОНФИСКУВАНИ КОСТЕНУРКИ	9
ЕКСПЕРТНО УЧАСТИЕ В СЪДЕБНИ ДЕЛА	9
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ПЕЧАТНИ МАТЕРИАЛИ	9
ВЪВЛИЧАНЕ НА ДОБРОВОЛЦИ В ОПАЗВАНЕТО НА СУХОЗЕМНИТЕ КОСТЕНУРКИ	10

Финален отчет за дейностите по проект “Намаляване браконьерството на сухоземни костенурки в Източни Родопи”

1. ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА СЪВМЕСТНИ ПРОВЕРКИ С РИОСВ, РУГ И РДВР ЗА НЕЗАКОНЕН УЛОВ НА СУХОЗЕМНИ КОСТЕНУРКИ. СЪТРУДНИЧЕСТВО С ИНСТИТУЦИИТЕ.

- **Организиране на проверки.**

В тази насока на 7 май 2002г. бе проведена среща в РУГ-гр.Кърджали, на която присъстваха представители на РУГ-Кърджали, БДЗП и БШПОБ. Уточниха се възможностите за провеждане на съвместни проверки и начините за осъществяване на координацията с Държавните лесничейства по места.

Набелязани бяха рисковите райони, методиката за извършване на проверките и възможността за изготвяне и свеждане до служителите на ДЛ инструкция, даваща информация за поведението на нарушителите, начините за тяхното констатиране и залавяне.

Обсъдени бяха варианти за допълнително стимулиране на служители, заловили браконieri и хора от местното население, подали достоверна информация за незаконен улов и търговия обект, на които са сухоземни костенурки

В резултат на проведената среща, от страна на БДЗП бе изготвена инструкция, включваща информация за действията, които трябва да предприемат държавните служители при залавяне на браконieri на сухоземни костенурки, характерни особености от поведението на нарушителите и рисковите райони на територията на Източни Родопи. Инструкцията е сведена за изпълнение до служителите на РУГ-Кърджали и ДЛ по места. В последствие тази инструкция послужи като основа за разработването на брошура “Как да противодействаме срещу събирачи на сухоземни костенурки” по проект “Опазване на сухоземните костенурки в България”, подготвена за разпространение на територията на цялата страна.

В периода май-юни 2002г. са внесени две писма до РДВР-Кърджали и РДВР-Хасково за засилени тематични проверки на автомобили с цел пресичане случаи на нелегално транспортиране на уловени сухоземни костенурки от района на Източни Родопи.

- **Провеждане на съвместни проверки.**

В рамките на проект “Намаляване браконьерството на сухоземни костенурки в Източни Родопи” са реализирани 16 проверки на територията на ДЛ Момчилград, ДЛ Крумовград и ДЛ Ивайловград, ДЛ Свиленград, ДЛ Тополовград и на територията на гр.Раковски. Продължителността на всяка проверка е 2 дни. Включените в схемата за проверка райони са набелязани съвместно с началниците на Държавните лесничейства /ДЛ/ въз основа на характерни местообитания за двата вида и досегашния опит на лесничейите с подобен вид нарушения. В част от проверките, освен представители на БДЗП и държавните лесничейства, участие вземат и представители на НС “Жандармерия”, “Горска стража”, представители на ИАРА и МВР. При извършване на проверките по набелязаните маршрути не са констатирани конкретни случаи на браконьерски улов на сухоземни костенурки, но в резултат на

съвместните проверки до голяма степен се повиши капацитета и стимула на държавните служители за разкриване на нарушения свързани с незаконен улов и търговия на сухоземни костенурки.

Съвместна проверка на представители на РИОСВ-гр.Пловдив, РДВР, Окръжна прокуратура-гр.Пловдив, БДЗП и СНЦ “Зелени Балкани” бе проведена по анонимен сигнал от жител на гр. Раковски за незаконно притежаване на костенурки постъпил в БДЗП.

В отговор на сигнала, бе внесено писмо от името на БДЗП до РИОСВ-Пловдив за използване на предоставените им от закона правомощия и сезиране на Окръжната прокуратура. При осъществената проверка в частен дом в гр. Раковски бяха намерени и конфискувани 16 броя сухоземни костенурки (*Testudo graeca*-4 индивида и *Testudo hermanni*-12индивида). Конфискуваните костенурки бяха съхранявани в зоопарка на гр. Пловдив като временна мярка преди пускането им в свобода в района на Източни Родопи. В резултат, на нарушителя е наложено административно наказание в размер на 340 лв от РИОСВ-гр.Пловдив.

Период	място	район	участник	Бележки
11-12.05	ДЛ-Момчилград	Момчилград-с.Звездел-с.Чуково-с.Нановица-с.Горско Дюлево. Яз.Студен Кладенец	Димитър Георгиев Плачийски	Проверката е осъществена с автомобил предоставен от ДЛ Момчилград. Наблюдавани са районите около всички описани населени места. Браконьерски улов не бе констатиран.
18-19.05	ДЛ-Ивайловград	Ивайловград-с.Черни рид-с.Брусино-с.Пелевун-с.Долно Луково-с.Свирачи.	Красимир Христов Киров	Съвместната проверка е реализирана с автомобил предоставен от ДЛ-Ивайловград. Проверени са районите около всички описани населени места, както и второстепенни и черни пътища. При проверката незаконно събиране на костенурки не е констатирано.
18-19.05	ДЛ-Крумовград	Крумовград-с.Сърнак-с.Луличка-с.Звездел-с.Ковил-с.Чал-с.Багрилци-с.Чернооки-с.Подрумче-с.Пелин.	Марко Иванов Иванов	При съвместната проверка е използван автомобил предоставен от ДЛ-Крумовград. Наблюдавани са районите около описаните населени места ,както и главните, второстепенни и някои черни пътища. Браконьерски улов не е констатиран.
12-13.05	Гр.Раковски	Пазар и др.потенциални места за търговия със сухоземни костенурки.	Красимир Христов Киров	При проверката незаконна търговия не е установена.Това ни кара да смятаме, че търговията става само

				между хора, които се познават и не на публични места. Другия начин на разпространение на уловените костенурки сред населението е сред приятели и съседи без да се заплащат.
21.05.02г	Гр.Раковски	Пазара в гр.Раковски и частен дом на предварително получен адрес.	Марко Иванов Иванов	При посещението на пазара търговия не е установена. Информацията за незаконно притежаване на костенурки се потвърждава.
29.05.02г.	Гр.Раковски	Частен дом в Гр.Раковски.	Димитър Плачийски Надя Гергова	При осъществената проверка съвместно с РИОСВ , РДВР и представител на окръжна прокуратура от частния дом са иззети 16 броя сухоземни костенурки Бе съставен констативен протокол.
29-30.07.02г.	ДЛ "Свиленград"	Село Вълче поле-с.Мезег-с.Дъбовец-яз.Ивайловград Село Райнова могила-с.Равна гора-с.Мистрак-с.Димитровче.	Станимир Вълчев	При осъществената проверка съвместно със служители на ДЛ е проверен и дървосекачески лагер в района на с.Дъбовец.Нарушения не са констатирани.
30-31.07.02г.	ДЛ Тополовград	Гр.Толовград-с.Орешник-с.Мрамор-с.Устрем-с.Радовец-с.Срем-с.Синапово.	Красимир Киров	При осъществената проверка съвместно със служители на ДЛ нарушения не са констатирани.
17-18.08.02г.	ДЛ Момчилград	Момчилград-с.Равен-с.Нановица-с.Момина сълза. Югоизточната част на яз.Студен кладенец-с.Неофит Бозвелиево-с.Лале-с.Звездел. 18.08. Района около с.Нановица и с.Садовица.	Йордан Николов Йорданов	При осъществената проверка съвместно със служители на ДЛ нарушения не са констатирани. На 18.08.02г.в проверката участие вземат и представители на НС Жандармерия, Горска стража, представители на ИАРА.
17-18.08.02г.	ДЛ Крумовград	Крумовград-с.Аврент-с.Подрумче-с.Голия-с.Голямо Каменяне 18.08.с Равна нива-с.Токачка-с.Звънарка-с.Бук-с.Малкоч.	Станимир Вълчев	При проведената проверка в района на ДЛ Крумовград са претърсени за незаконно притежаване на сухоземни костенурки два дървосекачески катуна до с. Г.Каменяне и с.Аврент. При извършените проверки е съставен акт за незаконна сеч.
07.09.02г.	ДЛ Ивайловград	Ивайловград-с.Свирачи-с.Белополяно-с.Орешино-с.Мандрица-с.Долно Луково Порверен е и района	Георги Попгеоргиев Димитър Демерджиев Владимир	В проверката освен представители на БДЗП и ДЛ, участие са взели представители на ИАРА и Полиция Проверени са 4

		около резерват “Бяла река”	Трифонов	броя дървосекачески катуни за незаконно притежаване на сухоземни костенурки. При направената проверка нарушения не са констатирани.
12.09.02г.	ДЛ Момчилград	Момчилград-с.Равен-с.Нановица-с.Момина сълза. Югоизточната част на яз.Студен кладенец-с.Нофит Бозвелиево-с.Лале-с.Звездел.	Димитър Плачийски	При осъществената проверка нарушения не са констатирани.
06.08.02г	Гр.Раковски	Пазар и др. потенциални места за търговия със сухоземни костенурки.	Красимир Христов Киров	При направената проверка не е установена незаконна търговия на сухоземни костенурки.
06.09.02г	Гр.Раковски	Пазар и др. потенциални места за търговия със сухоземни костенурки.	Красимир Христов Киров	При направената проверка не е установена незаконна търговия на сухоземни костенурки.
12.09.02г	Гр.Раковски	Пазар и др. потенциални места за търговия със сухоземни костенурки.	Марко Иванов	При направената проверка не е установена незаконна търговия на сухоземни костенурки.
22.09.2002г.	Гр.Раковски	Пазар и др. потенциални места за търговия със сухоземни костенурки.	Георги Попгеоргиев Красимир Киров	При направената проверка не е установена незаконна търговия на сухоземни костенурки.

2. ИНФОРМАЦИОННА КАМПАНИЯ С МЕДИТЕ.

В резултат на проведената в рамките на проекта медийна кампания, информация, касаеща природозащитния статус на сухоземните костенурки, дейностите, насочени към тяхната защита, случаи на заловени браконieri и др. е изнесена в общо 11 различни медии. От тях 2 телевизии, 2 радиостанции, 6 печатни издания и 1 интернет сайт. Общия брой на представените материали е 18, от които 2 телевизионни, 6 радио, 9 изнесени в пресата и 1 в интернет.

На 05.05.2002г и 30.05.2002г. е подадена информация до всички централни медии в страната и тези в района на гр. Пловдив и гр. Раковски. При второто представяне информацията е разпротена и до централните медии в района на Източни Родопи – в.”Нов Живот”, в.”Наблюдател” - Хасково, в. “7 дни”-Кърджали, в.”Новинар Юг “, в.”Ориент Експрес “-Димитровград

В резултат на проведената информационна кампания, материали за природозащитния статус на костенурките, тяхната законова защита, проблемните въпроси по тяхното опазване и случаите на заловени браконieri са излъчени пред широката общественост чрез следните медии:

- **Телевизия:**

Дата: 18.05.2002.
 Медия: Обществена телевизия гр.Раковски
 Предаване: Вечерни новини (излъчват се само Събота вечер)
 Продължителност: Репортаж-10мин.

Водещ: Николай Чапански

Дата: 18.09.2002.
Медия: Национална телевизия ВТV
Предаване: “Тази сутрин”
Продължителност: Директно излъчване в ефир-20мин.

Предаването бе реализирано в резултат на протестно писмо срещу репортаж излъчен в сутрешния блок, насърчаващ отглеждането на сухоземни костенурки. По време на предаването е изяснен природозащитния статус на сухоземните костенурки, санкциите предвидени в закона за биологичното разнообразие за улавяне на екземпляри от тези видове. В предаването участие взеха специалисти от БДЗП и БАН.

• **Радио:**

Дата: 05.05.2002.
Медия : Радио Пловдив
Предаване: Съобщение в дневни новини

Дата: 10.05.2002.
Медия : Радио Пловдив
Предаване: Фолклорно предаване “Наша Земя”
Време: 18:30ч.
Продължителност: 20мин. включване по темата за сухоземните костенурки.
Водещ: Николай Чапански

Дата: 31.05.2002.
Медия : Радио Пловдив
Предаване: Съобщение в дневни новини

Дата: 31.05.2002.
Медия : Дарик радио
Предаване: Съобщение в дневни новини

Дата: 06.10.2002.
Медия : Радио Пловдив
Предаване: Предаване в сутрешния блок с тематика опазване на биоразнообразието и Европейски дни на птиците.

Дата: 16.11.2002.
Медия: Радио Пловдив
Предаване: 30 минутно правно предаване на радио Пловдив. Отразяване на законите, свързани с опазване на сухоземните костенурки и проблемите от законова гледна точка. Представени са в

частност всички случаи на заловени браконieri на територията на Източни Родопи и гр.Раковски

• **Преса:**

Издание: вестник Монитор
Дата: 7 май 2002г.
Вид: част от подаденото прессъобщение

Издание: вестник “ Земя “
Дата: 7 май 2002г./страница - 5
Вид: цялото прессъобщение - 1 печатна страница

Издание: вестник “ СЕГА“
Дата: бр.127/ 1-2 юни 2002г.
Вид: цялото прессъобщение - 1 печатна страница

Издание: вестник “ Марица “
Дата: бр.152/ 4 юни 2002г.
Вид: Подробна статия и снимка на двата вида сухоземни костенурки-половин страница от печатното издание.

Издание: вестник “ Марица “
Дата: бр.161/ 13 юни 2002г.
Вид: Статия за конфискуваните в гр. Раковски костенурки и тяхна снимка.

Издание: списание “ Любимци, природа и дом “
Дата: бр.11/ юни-юли 2002г.Стр.5
Вид: Обширна статия за видовете сухоземни костенурки срещащи се в България. Една страница от печатното издание.

Издание: вестник “ Марица “
Дата: 26 август 2002г.
Вид: Статия за световно застрашени видове.

Издание: вестник “ Марица “
Дата: 19 ноември 2002г.
Вид: Статия “ Сухоземните костенурки изчезват”. Половин страница от изданието с цветен фотос.

Издание: Регионален вестник-гр.Раковски
Дата: 15 ноември 2002г.
Вид: Статия –1страница.

Интернет:

Подробна информация бе пусната в сайта: www.bluelink.net

Забележка: Има голяма вероятност информация да е излязла и в др. печатни и електронни медии, където е подадена, но нямаме обратна информация.

3. ОСВОБОЖДАВАНЕ НА КОНФИСКУВАНИ КОСТЕНУРКИ

- Броят конфискувани и върнати обратно в природата сухоземни костенурки е сто и шестнадесет (116).
- Шестнадесет (16) от костенурките са конфискувани при извършената проверка в гр. Раковски.
- Четиридесет и четири (44) са иззети при проверка на Гранична полиция до с. Черноочане-Кърджалийско.
- Тридесет (30) броя са конфискувани от служители на ДЛ - гр. Ивайловград.
- Единадесет (11) от костенурките са взети от зоопарка в гр. Пловдив при оформен приемо-предавателен протокол от РИОСВ - гр. Пловдив.
- Девет (9) броя незаконно притежавани сухоземни костенурки са иззети по сигнал на БДЗП, от ресторант в гр. Хасково
- Три (3) индивида сухоземни костенурки са конфискувани от служители на ДЛ Крумовград от браконieri в района на с. Горни Девисил и с. Горни Юруци.
- Три (3) индивида са иззети от служители на ДЛ - Ивайловград в района на с. Камилски дол.
- Всички конфискувани сухоземни костенурки, общо 116 броя, са върнати в естествената им среда на територията на Източни Родопи, откъдето по голямата част от тях са събрани нелегално.

4. ЕКСПЕРТНО УЧАСТИЕ В СЪДЕБНИ ДЕЛА.

- В рамките на проекта е реализирано експертно участие в две съдебни дела срещу събирачи на сухоземни костенурки. Делата са разгледани от Районен съд - Ивайловград, като са осъдени общо четири души на парично обезщетение, възлизащо на обща стойност 800 лв. и заплащане разходите по делото.
- Освен тези две дела в Районен съд - Крумовград са разгледани още две дела срещу събирачи на сухоземни костенурки, на които представители на БДЗП и БШПОБ са присъствали. Осъдени са двама души на парична санкция с обща стойност 1000 лв. и заплащане разходите по делото.

5. РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ПЕЧАТНИ МАТЕРИАЛИ.

В рамките на проекта от доброволци на БДЗП е осъществено разпространение на печатни материали по населени места в района на Източни Родопи. Разпространени са 80 броя плакати за защита на сухоземните костенурки с актуализиран текст, включващ природозащитния статус на двата вида и инструкцията за начина на действие на местното население при забелязване на събирачи. Разпространени са общо 80 плаката.

**СЕЛИЩА, В КОИТО СА РАЗПРОСТРАНЕНИ ПЛАКАТИ ЗА ЗАЩИТА
НА СУХОЗЕМНИТЕ КОСТЕНУРКИ В ПЕРИОДА 17 – 19.06.2002.**

Подкова	Бук	Розино
Чорбаджийско	Пашинци	Ивайловград
Орлица	Чайка	Белополяне
Стрижба	Карамфил	Свирачи
Кукуряк	Железино	Орешино
Седефче	Пелевун	Горна Кула
Конници	Гугутка	Вранско
Тихомир	Конче	Крумовград
Средско	Пъстрок	Желязково
Малкоч	Малка Чинка	Токачка
Звездел	Тополка	Голяма Чинка
Кандилка		

6. ВЪВЛИЧАНЕ НА ДОБРОВОЛЦИ В ОПАЗВАНЕТО НА СУХОЗЕМНИТЕ КОСТЕНУРКИ.

Общия брой на привлечените доброволци, взели участие в реализирането на дейностите по проекта е 13, от които 10 са студенти и 3 занимаващи се професионално с природозащита. В дейностите по проекта са въвличени следните доброволци:

1. Красимир Христов Киров	8. Йордан Николов Йорданов
2. Марко Иванов Иванов	9. Георги Сашев Попгеоргиев
3. Надя Никитова Гергова	10. Димитър Атанасов Демерджиев
4. Орлин Боъков Садразамов	11. Владимир Симеонов Трифонов
5. Румяна Димитрова Цветанова	12. Янислав Янчев
6. Илиана Петкова Петкова	13. Латинка Топалова
7. Станимир Вълчев	

В рамките на проекта е събрана и обработена информация за регистрираните случаи през изминалите години на незаконни посегателства срещу сухоземните костенурки и заведените дела срещу нарушителите на територията на Източни Родопи. Информацията ще бъде част от създаваната единна база данни за случаи на незаконни посегателства срещу сухоземните костенурки на територията на цяла България.

Изготвил: *Димитър Георгиев Плачийски* координатор на проекта